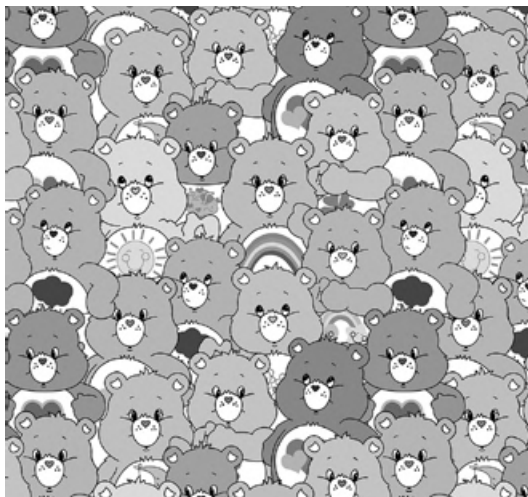

Guia per a unes Convocatòries Cuidades

Per a una professionalització
més justa i accessible.

Guia per a unes Convocatòries Cuidades

Una guia elaborada pel
LICC (Tau Luna Acosta,
Paula Bruna, Natalia Carminati
i Rosa Lendínez).

Amb aportacions de
Lucía Egaña i Giuliana Racco.

Publicada per la
PAAC - Plataforma Assembleària
d'Artistes de Catalunya.

Per què unes convocatòries cuidades?	4	FASE 3: Retorn a les persones no seleccionades	34
Com hem arribat fins aquí?	7	3.1 Confidencialitat, protecció de dades i autoria	35
		3.2 Compensacions a l'esforç de participació	35
Suggeriments per a unes convocatòries cuidades i accessibles	11	3.3 Oportunitats professionals	38
		3.4 Xarxes i visibilitat	39
FASE 1: Elaboració i redacció de les bases	12	Preguntes freqüents	42
1.1 Objecte de la convocatòria i redacció de les bases	13		
1.2 Accés a la inscripció	17		
1.3 Foment de la participació	18		
1.4 Dossier i documentació a presentar	21		
1.5 Comissió avaluadora	22		
1.6 Transparència	22		
 FASE 2: Avaluació i execució del projecte seleccionat	 26		
2.1 Comissions avaluadores	27		
2.2 Recursos per la realització dels projectes seleccionats	29		
2.3 Relació institució-artista	30		

Per què unes convocatòries cuidades?

Comencem pel principi: les paraules que fem servir. Si volem que les paraules siguin curoses amb els fets i, a partir d'aquí, adquireixin un valor polític, pensem en el concepte *cura* en termes de justícia. En aquest sentit, considerem la cura dels vincles i de les condicions establertes a qualsevol convocatòria com a essencial per construir un sistema de l'art i de la cultura més sostenible i just.

Les convocatòries representen una de les principals fonts d'ingressos per al col·lectiu artístic, a més, constitueixen vies essencials per a la visibilitat i l'accés a l'espai cultural. També influeixen en l'orientació de la producció artística i cultural perquè acaben marcant els temes que circulen, els processos i els temps de treball.

Tanto teorizar sobre cuidados

te ha hecho olvidar ponerlos en prActica

Si bé el sistema de convocatòries ha demostrat ser extremadament precaritzant, endogàmic i excloent, qüestionar les regles amb criteris d'equitat i accessibilitat

pot contribuir a disminuir aquests fenòmens i, en última instància, pot crear oportunitats professionals reals. Per aquesta raó, és fonamental advocar per una representació equitativa de la diversitat de llenguatges

artístics i incloure comunitats sovint infrarepresentades en l'àmbit cultural tant pel que fa a la programació cultural com a la presa de decisions de les estructures internes de les institucions culturals.

Les accions descrites en aquesta guia anhelien transformar, en certa mesura, les injustícies estructurals que travessen el camp de l'art, i volen fomentar alhora el diàleg, la reflexió i el debat crític entre artistes i entitats culturals.

A la pàgina anterior: "Fer de les cures capital teòric i acadèmic té les seves conseqüències...".
[@choyarchischa](#) a Instagram

Com hem arribat fins aquí?

La investigació en què es basa aquesta guia neix del *Laboratorio de ideas para convocatorias cuidadas (LICC)*, un procés de treball col·lectiu dut a terme per Tau Luna Acosta, Paula Bruna, Natalia Carminati i Rosa Lendínez.

L'enfocament d'aquest grup de recerca va evolucionar a partir d'experiències col·lectives desenvolupades prèviament en el marc del *Proyecto CO-1*: una iniciativa multidisciplinària que va sorgir en resposta a la pandèmia de la COVID-19 a la fàbrica de creació de La Escocesa, a Barcelona. Dins aquest context, les integrants del *LICC*, mitjançant la seva implicació en

1 L'objectiu principal del Proyecto CO- de l'Escocesa va ser desenvolupar plans de corresponsabilitat comunitària, seguretat social i suport econòmic a través de beques per a artistes. En aquest context, CO-nsultori i CO-rpus van ser dos dels grups que, entre el 2020 i el 2021, van tenir un paper fonamental a connectar amb les necessitats dels treballadors culturals en un moment de crisi. El CO-nsultori tenia com a missió informar i cuidar totes les persones que necessitaven orientació sobre ajuts i subvencions disponibles, tant dins com fora del sector cultural. El grup CO-rpus es va enfocar en la reintegració segura del cos a la cultura. Es van imaginar i proposar protocols i mesures que podrien beneficiar centres culturals i artistes individuals.

grups interdisciplinaris, havien obert espais d'escolta en la comunitat artística local per identificar urgències i necessitats econòmiques o afectives, malestars vírics, mancances cròniques i reptes compartits.

El *Laboratorio de ideas para convocatorias cuidadas* es va crear, successivament, dins del projecte *DIES*², com un taller per pensar i dissenyar col·lectivament noves perspectives de convocatòries. Aquest plantejament buscava respectar el procés de postulació com a forma de producció artística i generar un sentit més col·lectiu i menys competitiu en els processos de selecció. Es valoraven —com proposa Emanuele Coccia— les múltiples possibilitats i *punts de vida*³ de les individualitats creadores, ja que se les considera com un capital simbòlic valuós.

El procés de treball del *LICC* es va dividir en diverses etapes. En una primera fase, es va dur a terme un diagnòstic quantitatiu i qualitatiu, mitjançant una enquesta oberta, de l'experiència de persones que es dediquen a la creació a Barcelona, Mallorca i Tolosa de Llenguadoc i que es presenten a convocatòries artístiques. Posteriorment, es va crear una cartografia visual digital que va permetre treballar en xarxa per

2 El taller, en el marc de *DIES* (Dispositius d'activació artística i espais digitals), va ser impulsat per Idensitat, Casa Planas, BBB Centre d'Art, La Escocesa i Universitat de Barcelona (Grup d'Investigació IMARTE).

3 Terme proposat per Emanuele Coccia, *La vie des plantes. Une métaphysique du mélange*. París: Payot, 2016.

reconfigurar els models de convocatòries i residències artístiques de manera col·laborativa⁴. Aquest treball va culminar en la creació d'uns suggeriments per a unes convocatòries cuidades, pensats com a espai de diàleg entre artistes i entitats convocants.

En una segona etapa del *LICC*, el grup va col·laborar amb “La cultura no es una autopista, quizás los museos podrían ser jardines⁵”. La investigació codirigida per Lucía Egaña i Giuliana Racco va ser destinada a recopilar i sistematitzar una sèrie de recomanacions orientades a institucions i persones que assignen recursos culturals, amb la finalitat d'incorporar una mirada “inclusiva” amb criteris de “diversitat”. La investigació s'articula al voltant d'uns eixos específics com ara el racisme, la immigració, les dissidències sexuals i el capacitisme. Aquesta perspectiva va enriquir els *Suggeriments per a convocatòries cuidades*, especialment en les fases 1 i 2 del document, ja que es van incorporar

4 Van ser sessions de treball en grup que van involucrar artistes multidisciplinaris, persones investigadores, docents, comissàries independents, gestores culturals i institucions com la PAAC, Idensitat, La Escocesa i Sala d'Art Jove a Barcelona, Hablarenarte a Madrid, Casa Planas a Mallorca, Le BBB Centre d'Art a Tolosa de Llenguadoc.

5 *La cultura no es una autopista, los museos podrían ser jardines. Toma de decisiones y distribución de recursos en el ámbito de la producción artística y cultural* és també el títol del llibre publicat per Lucía Egaña i Giuliana Racco el 2023, on apareixen les fases 1 i 2 dels *Suggeriments per a unes convocatòries cuidades i accessibles* publicades en aquesta guia.

observacions basades en criteris d'accessibilitat i equitat, així com aclariments terminològics.

Les reflexions que van sorgir d'aquestes dues etapes estaven i estan estretament relacionades amb les línies de recerca i acció de la PAAC. A principis del 2023 es va decidir publicar les conclusions d'aquest treball col·lectiu. El resultat és aquesta guia que teniu entre mans. Esperem que serveixi tant a institucions com a la comunitat artística (artistes, persones que treballen en la curadoria i en el sector cultural en general). Gràcies a totes les persones que ho heu fet possible.

Suggeriments per a unes convocatòries cuidades i accessibles

Aquest document aporta suggeriments per dissenyar, executar i tancar un procés de convocatòria tenint en compte les cures en una relació professional en l'àmbit de les arts visuals.

Per abordar les problemàtiques revelades al llarg de la recerca, s'han establert tres fases que cal atendre en el procés de convocatòria: una primera fase d'elaboració i redacció de les bases; una segona, que té en compte les cures necessàries per a l'avaluació i l'execució dels projectes seleccionats, i una tercera, en què es descriuen suggeriments per a la confecció de la resposta cap a les persones que hi han participat i cap a aquelles que han presentat projectes i no han resultat seleccionades.

FASE 1:

Elaboració i redacció de les bases

Per establir una perspectiva justa en una convocatòria, cal començar per la concepció, el disseny i la ideació de les bases. Aquesta fase fa referència a les decisions que poden tenir com a resultat l'exclusió de possibles participants, a l'objecte de la convocatòria, a la selecció del jurat, i a altres condicions que acabaran generant unes bases. Aquest procés s'hauria de remunerar.

1.1 Objecte de la convocatòria i redacció de les bases

Equip redactor

Per assegurar una distribució més justa dels recursos, es recomana que l'equip redactor de les bases sigui el més heterogeni¹ possible, que inclogui persones amb perfils infrarepresentats i interdisciplinaris i amb accessos diversos a les institucions.

Oferta i pressupost de la convocatòria

- El benefici (econòmic, de recursos, de visibilitat, etc.) que s'ofereix per als projectes seleccionats ha de ser clarament equivalent a allò que es demana i a la feina que implica l'execució del projecte. També s'hauria de fer explícit el temps necessari. Per evitar una espiral competencial, cal explicitar que la institució no seleccionarà projectes que fomentin la precarització de qui fa el projecte o d'altres persones.
- Cal preveure les possibles despeses extres que poden implicar convocatòries que paren atenció a

¹ Quan parlem de l'heterogeneïtat no ens referim a les línies estètiques dels equips, sinó que hi hagi representativitat de condicions, identitats i corporalitats no hegemòniques segons les possibilitats de la institució convocant.

"La meua dona em va dir que si aconseguia 1 milió de m'agrada, podria posar-li de nom al nostre fill Antropocè"

@freeze_magazine a Instagram

les persones participants (ex. pagaments al jurat per elaborar respostes, xerrades per potenciar la participació de grups infrarepresentats, reunions per facilitar contactes entre les persones participants...).

Objecte de la convocatòria

- Cal tenir en compte que els temes objecte de les convocatòries poden tenir obsolescència programada, poden propiciar enfocaments segmentats de les temàtiques, i poden limitar les persones que es dediquen a la pràctica artística pel seu gènere, origen o color de pell, entre altres factors. Tot això pot promoure l'adhesió a tendències com a mitjà d'accés a allò contemporani. En canvi, es valoren aquelles convocatòries que atenen acuradament certes temàtiques, llenguatges artístics, pràctiques i discursos, i que assegurin que aquests paràmetres puguin perdurar més enllà de les modes² efímeres.
- Cal considerar que les temàtiques molt específiques i exclusives de vegades suposen un esforç més gran d'adaptació als requeriments de

² Quan parlem de moda, en aquest cas, ens referim a la repetició sistemàtica de temes, trets, gestos, etc. que genera un buit de sentit d'aquests mateixos temes. Per no caure en aquesta fórmula, els agents culturals han de fer una escolta activa del context.

la convocatòria (per ex. propostes per a un lloc particular), o fins i tot l'elaboració de projectes exclusius i inèdits.

- Es recomana una selecció per etapes: (1) una breu presentació d'idees generals i (2) la presentació de la proposta detallada per part de les persones preseleccionades (a les quals es podria remunerar per aquesta segona fase). Aquesta recomanació no ha de substituir la necessitat d'explicitar els objectes i criteris de selecció de la convocatòria.

1.2 Accés a la inscripció

- Procureu atendre la gran distància que hi ha actualment entre artistes emergents i consolidats, i evitar l'exclusió d'artistes d'edat avançada.
- Es poden pensar altres maneres de demostrar el nexa amb el territori que no sigui mitjançant el padró (per exemple la vinculació a alguna associació / residència artística, exposició de treballs previs relacionats amb el territori...).

Proposta: En cas de demanar empadronament, el centre d'art s'oferirà per empadronar persones, cosa que fomenta que les institucions culturals prenguin una posició activa.

Signatura digital i altres requeriments burocràtics i administratius

- Tenint en compte que la via telemàtica amb signatura digital de vegades pot ser una modalitat excloent, es recomana oferir alternatives addicionals com ara l'enviament del dossier per correu electrònic o en paper.
- Cal proposar maneres de validació alternatives per a persones que per la seva situació irregular no poden, o bé els és molt difícil, presentar algun dels requeriments burocràtics o administratius.

1.3 Foment de la participació

- Cal procurar una retribució que no perjudiqui la participació de col·lectius, sinó que els convidi a postular-se gràcies a una remuneració proporcional a la quantitat de persones, espais adequats, etc.
- Cal generar canals de difusió oberts i inclusius en termes d'idiomes i accessibilitat (llengua de signes, àudios, etc.), per arribar a públics als quals ens volem adreçar i integrar comunitats que normalment no concursen. Fins i tot es poden oferir altres facilitats específiques, com ajuda per

emplenar formularis per complir els criteris de les bases i aplicar a les convocatòries³.

- Es poden fer tallers o xerrades informatives prèvies posant èmfasi en les comunitats infrarepresentades.
- Cal explicitar a les bases tot allò que la convocatòria ofereix als projectes seleccionats (devolució de comentaris, contactes, visibilitat i/o remuneració dels projectes preseleccionats, etc.).
- Cal deixar la convocatòria oberta durant el temps que sigui necessari per garantir una participació àmplia (es recomana un mínim de 4 mesos)⁴.
- Cal explicitar molt clarament a les bases i a la difusió els objectius de la convocatòria, a qui va dirigida i els criteris de selecció, així com si hi ha perfils específics a qui es vol donar preferència per causa de les seves absències històriques.

3 El *Canada Council for the Arts*, l'entitat pública canadenca que finança les arts, especifica en la seva política d'accessibilitat "els formats accessibles i alternatius, els serveis i els ajuts que estan a disposició dels possibles sol·licitants sords o amb discapacitat, o que tinguin altres barreres que requereixin adaptacions". Les subvencions de l'*Access Support Fund* contribueixen a sufragar els costos dels serveis i els suports específics necessaris per dur a terme un projecte finançat a través d'un programa del *Canada Council for the Arts*. En aquesta pàgina web s'especifiquen les condicions d'accessibilitat: <https://canadacouncil.ca/funding/strategic-funds/access-support>.

4 Independentment del moment en què les persones envien el projecte postulant, tenir coneixement de les bases amb prou temps d'antelació permet que els projectes madurin i creixin.

@memes.arte.educacion a Instagram

1.4 Dossier i documentació a presentar

- Cal minimitzar el temps i l'esforç de postulació a la convocatòria (per sintetitzar també es necessita temps). Se suggereixen les alternatives següents:
 - Sol·licituds per a la postulació per fases (primer una breu proposta d'intencions i després, per a les candidatures preseleccionades, la postulació desenvolupada). En cas que la selecció es faci per fases, publicar un llistat amb els projectes que s'hi han seleccionat.
 - Formats estandarditzats dels documents que se solen demanar (ex. dossier, cv i carta de motivació) o fer servir formularis amb camps a completar.
- Cal procurar flexibilitat a l'hora d'acceptar els diferents formats de presentació de projectes més enllà del text descriptiu tradicional, cosa que ha de donar més possibilitats de fer la sol·licitud a persones discapacitades.
- En l'estimació del pressupost i el pla de treball, valorar-ne la viabilitat per dur a terme els projectes, però també tenir en compte si podem ser flexibles⁵.

⁵ Sobre la flexibilitat del pla de treball, es posa sobre la taula la problemàtica de les polítiques del temps; la diferència entre temps

1.5 Comissió avaluadora

- Cal intentar que sigui el més heterogenia possible, en termes disciplinaris, i que tingui en compte la inclusió en les estructures de presa de decisions de persones amb diversos bagatges i línies estètiques, així com persones de comunitats infrarepresentades.
- Cal considerar la incorporació de persones que poden tenir més familiaritat, coneixement, vivències i/o eines per avaluar determinades temàtiques o àrees, sobretot vinculades a diversitat sexual, racisme, colonització, capacitisme, entre d'altres.
- Els noms que formen la comissió avaluadora s'han de fer públics.

1.6 Transparència

- Els criteris de selecció han de ser explícits, coherents amb les bases i desincentivar propostes precaritzants.
- Cal facilitar un enllaç on es puguin consultar les propostes guanyadores en convocatòries anteriors.

de vida i temps institucional: ¿qui mesura els terminis de producció?, ¿quines referències pren?

- Què ofereix la convocatòria més enllà dels diners de producció (ex. acompanyament, contactes, recursos materials) s'ha d'explicitar.
- Cal especificar com i quan es faran els pagaments, com cal facturar i quina alternativa s'ofereix a les persones no autònomes, sense documents nacionals o situació irregular.
- Cal aclarir què implica la cessió de drets i les condicions de seguretat per a l'artista i les seves obres, independentment de la seva situació administrativa.
- S'ha de donar resposta a les persones que han postulat sobre el resultat de la seva candidatura mitjançant avaluacions, puntuacions o comentaris, per aportar informació per a millores en el futur i també per aportar transparència sobre els motius de l'acceptació o no de la proposta.

*** El 42,3% de les persones creadores afirma que el 40% dels seus ingressos prové d'haver estat seleccionades en una convocatòria.**

* Dades del diagnòstic realitzat el setembre de 2021 pel LICC, a partir d'una enquesta anònima que van respondre 78 professionals de la cultura vinculats al circuit artístic català.

“Poques convocatòries permeten mostrar llacunes en el currículum (fills, depressió, problemes econòmics, etc.)”.

“Bàsicament, em semblen fetes per uns sistemes d'excel·lència artística molt autocentrats o endogàmics”.

“També afegiria que, en alguns casos, la dificultat del procés de sol·licitud ja és un filtre i, per tant, és exclouent”.

A l'enquesta es va revelar la percepció d'aspectes tant positius com negatius del sistema de convocatòries. Aquests comentaris responen a la pregunta: *Podries nomenar o descriure tres aspectes negatius del sistema de convocatòries?*

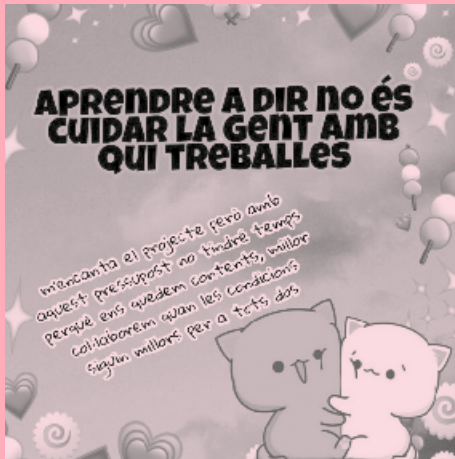
FASE 2:

Avaluació i execució del projecte seleccionat

Aquesta fase està dedicada a proposar aspectes que haurien de ser part del procés d'avaluació i execució del projecte una vegada ha estat seleccionat.

2.1 Comissions avaluadores

- Que siguin al més heterogènies possible, que incloguin sempre artistes i que s'eviti que siguin sempre les mateixes persones les que avaluen els projectes. El treball de les comissions avaluadores es reflecteix en els projectes o obres seleccionats. Se suggereix que aquestes comissions es convoquin amb l'objectiu de possibilitar l'accés d'artistes subrepresentats i donar espai a la realització de propostes diverses.
- Partint de la base que hi ha diversitat en el jurat i els projectes, tots els membres del jurat haurien de llegir tots els projectes, per fer-ho han de ser dotats amb prou temps i remuneració.
- Que l'organització convocant faci una primera selecció de projectes que no compleixen amb les bases perquè el jurat pugui concentrar-se en la lectura acurada dels projectes.
- Si hi ha projectes de comunitats infrarepresentades que queden exclosos de forma recurrent o puntual per no complir les bases, reflexionar per què passa i oferir assessorament, ajuda, demanar documentació pendent, etc.
- Que hi hagi una puntuació per eixos o temàtiques pot servir per sistematitzar la resposta a cada projecte i poder lliurar-la a l'artista a posteriori.

"Estimar-se és no explotar-se, ni autoexplotar-se. Mentre no exigim condicions dignes pels projectes, no només ens estarem autoexplotant, sinó que estarem creant les condicions perquè altres siguin explotades també. Tant de bo no haver de dir que no a amiguis, però dignitat professional és cuidar-se i cuidar els altres amb assertivitat".

@choyarchischa en residència a les xarxes de la PAAC

- Tenir en compte la presa de posició i la responsabilitat sobre els enllaços interpersonals i com influeixen en els projectes.

2.2 Recursos per la realització dels projectes seleccionats

- L'acord entre artista i institució ha de ser just, transparent i clar respecte a la relació jurídica (si n'hi hagués) i als compromisos i responsabilitats de les dues parts, i respectar el discurs del projecte.
- Cal desenvolupar protocols per evitar la instrumentalització identitària, corporal o política de les persones o projectes seleccionats que pertanyin a comunitats infrarepresentades. I cal fer-ho a través de la difusió, la documentació i la visibilitat, per evitar la *tokenització*¹ de certs artistes per sobre d'uns altres.
- Cal posar a disposició dels artistes tots els recursos de què disposa l'espai, tant tècnics, humans, com econòmics. Així com facilitar

1 Lucía Egaña aborda el concepte de *tokenització* amb relació al fenomen de "fixatge simbòlic" o "*tokenism*", descrivint la inclusió superficial d'individus o grups en institucions culturals o esdeveniments per aparentar diversitat sense abordar les exclusions estructurals subjacents. Per a més detalls, consultar l'entrada del glossari "Tokenització / fixatges simbòlics" dins Egaña Rojas, L. i Racco, G. *La cultura no es una autopista, los museos podrían ser jardines*. Barcelona: autoedició, 2023, pàg. 82.

aliances amb altres espais o agents culturals que puguin generar accessibilitat a l'hora d'executar el projecte.

- S'ha de pagar la producció, les despeses de desplaçament i altres despeses necessàries per complir els objectius de la convocatòria i el pla de treball.
- Cal procurar solucions en cas de possibles conflictes i de dificultats pràctiques durant l'execució del projecte. Comissions de crisi, maneres de cobrar sense factures, persones mediadores amb experiència en diversos eixos d'exclusió (racisme, capacitisme, cissexisme, etc.).

2.3 Relació institució-artista

- Que la institució ofereixi alternatives per facilitar la comunicació en cas que l'artista faci servir altres llengües, així com les necessitats especials o diferents.
- Cal tenir en compte l'opinió dels artistes en la presa de decisió sobre la persona que els assessora, acompanya o assisteix en la producció. Tenir l'opció de demanar consultoria, assessoria o assistència de producció externa segons les seves necessitats.

- Cal remunerar adequadament l'assistència personal o el tipus de mediació que es requereixi, i procurar unes condicions adequades per dur a terme el projecte. També cal tenir en consideració les circumstàncies personals o estructurals de les persones postulants (maternitat, neurodivergència, factors de salut física/psíquica, etc.).
- Si la institució ha fet un pla de difusió del procés de treball i un pla de participació activa a la vida de la institució/comunitat, que el temps dedicat a les tasques relacionades es consideri com a temps de treball i sigui remunerat.

"Institucions artístiques que posen el hashtag descolonització a cada post/quant es tracta de la part de descolonitzar".
[@somatic_based_content_only](#) a Instagram

*** “Sin garantías de contar con un ingreso mínimo, continuidad laboral o tener acceso a bajas por enfermedad o accidente, las trabajadoras culturales nos enfrentamos al “tetrís” económico del pluriempleo y las vidas paralelas (somos artistas–camareres, artistas–montajistas, artistas–canguro)”.**

* Lucía Egaña Rojas i Giuliana Racco amb relació a la recerca del LICC.
Dins Egaña Rojas, L. i Racco, G., op. cit., p. 95.

“Que el premi no serveixi per a totes les despeses essencials necessàries per dur a terme allò sol·licitat, com a honoraris, producció o transport”.

“Que els criteris de selecció no siguin totalment transparents”.

“Que valorin un projecte només pel currículum, l'experiència, la procedència, l'edat o el gènere”.

En l'enquesta anònima realitzada pel LICC, una de les preguntes amb resposta múltiple era: *Quines mancances de les convocatòries creus que cal atendre de manera urgent?* Les tres opcions esmentades van ser les més votades.

FASE 3:

Retorn a les persones no seleccionades

En aquesta fase s'aborda el que passa després de la resolució de la convocatòria. Ens enfocuem en idees per millorar la transparència, la comunicació i l'entesa entre institucions i artistes. Es plantegen diversos aspectes conflictius relacionats amb la protecció de dades dels projectes seleccionats i la resposta a postulacions i artistes no seleccionats.

3.1 Confidencialitat, protecció de dades i autoria

Tractament de dades

- Cal assegurar la confidencialitat i autoria dels projectes seleccionats i no seleccionats.
- Cal assegurar la cura de les dades personals de les persones postulants.

Cessió de drets de reproducció

- S'ha d'explicitar què significa i què implica la cessió de drets en cada cas.
- Cal diferenciar els drets de reproducció dels drets de difusió del projecte.

3.2 Compensacions a l'esforç de participació

Comentaris d'avaluació

Cal oferir informació a les persones postulants del resultat de la candidatura mitjançant avaluacions, puntuacions o comentaris, per aportar informació per a millores futures i per aclarir els motius de

"Lamentamos informarle que...", pero oye, tú no te dejes abatir:

#lamentamosinformar #coachinggratis
@memes.arted.educacion a Instagram

Quando mandas una propuesta artística a una institución, te ignoran, pero tú te plantas en la inauguración

#beenthere
@memes.arted.educacion a Instagram

l'acceptació o no de la proposta¹. Tenint en compte que oferir aquests comentaris a les persones candidates suposa més temps/esforç en l'avaluació, se suggereixen les metodologies següents:

- Es pot assignar una persona de la comissió avaluadora perquè s'encarregui específicament de prendre notes de les valoracions dels projectes pensant sobretot en els comentaris que s'hauran d'enviar després a les persones postulants.
- Es pot considerar una puntuació per temàtiques.
- Es poden obrir sessions col·lectives per obtenir la resposta al treball presentat.
- Es poden oferir comentaris personalitzats, almenys a aquelles persones que han estat preseleccionades o amb menció especial i a les que ho sol·licitin.

¹ Tenir una avaluació del jurat sobre la totalitat de la sol·licitud o sobre els projectes ajudaria la maduració del projecte i pal·liaria la sensació de desconexió i manca de transparència que es perpetua entre els sol·licitants.

Remuneració econòmica per haver participat en aquests supòsits²:

- Quan es demana elaborar una proposta molt específica en termes conceptuals o formals (per exemple propostes per a un lloc particular).
- Quan les postulacions són per invitació.
- Quan el marc és de poca participació.
- Quan els projectes han estat ben valorats.

3.3 Oportunitats professionals

- Es poden incorporar a les següents edicions de la convocatòria artistes que hagin estat seleccionats prèviament per acompanyar el procés de treball, redactar les bases, formar part del jurat, etc.
- Es poden facilitar altres oportunitats professionals en el futur relacionades amb els projectes (tallers, activitats diverses, activacions en el marc de les exposicions, disseny d'una peça gràfica, etc.).
- Cal considerar la possibilitat de desenvolupar les propostes de les persones postulants, i de continuar els projectes executats, en el marc d'altres projectes o investigacions actives de

l'organització o d'entitats col·laboradores, perquè hi hagi la possibilitat d'una exposició futura del projecte.

3.4 Xarxes i visibilitat

- Cal facilitar connexions entre participants i xarxes de contactes per a oportunitats professionals futures, més enllà de la pròpia institució.
- Que la institució —segons la metodologia pròpia— generi mediacions per posar en comú projectes relacionats que han passat abans per la institució.
- En la resolució de la convocatòria, esmentar, a més de les persones aspirants seleccionades, aquelles amb projectes presentats i valorats positivament. En cas que la convocatòria tingui diferents fases, comunicar el resultat a les persones aspirants que han estat preseleccionades en les diferents fases del procés.
- Publicar una síntesi acordada dels projectes que van ser seleccionats en convocatòries anteriors.

² El repte de dur-ho a terme és evident per l'escassetat de recursos econòmics de les convocatòries del nostre sector.

“Què se sent al no presentar-se a res”.

El mem va ser publicat a Instagram pel compte [@somatic_based_content_only](#) un 28 de juliol, anunciant una època de l'any en què disminuïm la nostra productivitat, ja que no hi ha convocatòries a les quals presentar-se i, finalment, podem descansar.

“Poden provocar situacions estressants després d’una acumulació de rebutjos sense explicacions”.

“Estrès psicològic i frustració constants”.

“(Postular) no és sostenible en el temps i genera esgotament”.

“Crec que a vegades (les convocatòries) es fan per inspirar-se en els projectes, encara que al final no siguin seleccionats”.

A l'hora de sondejar els aspectes negatius de les convocatòries, l'enquesta va evidenciar que les persones participants experimenten malestars vinculats a la postulació en convocatòries, fet que provoca una influència directa en la salut mental de les persones candidates. Aquestes troballes ressalten la importància d'abordar de manera integral l'impacte emocional i psicològic d'aquest sistema.

Què passa si no tenim prou fons?

En general, com a artistes preferim que s'ofereixin menys beques amb una assignació econòmica millor en lloc de moltes beques que no estiguin correctament remunerades. És important posar a disposició de l'artista un percentatge d'aquests recursos econòmics abans que s'iniciï el projecte, de manera que no s'hagin d'avançar diners per executar-lo. Així mateix, és interessant que les institucions convocants descriguin tots els recursos que poden posar a disposició de les persones seleccionades per al desenvolupament correcte dels seus projectes.

Per aprofundir es pot consultar:

Fase 1. > 1.1 Oferta i pressupost de la convocatòria i 1.3 Foment de la participació.

Fase 2. > 2.2 Recursos per a la realització dels projectes seleccionats.

No tenim temps per contestar totes les persones sol·licitants!

Per a les persones que han sol·licitat recursos en una convocatòria, és important rebre comentaris després de l'enorme quantitat de temps dedicat a la postulació. Per fer-ho, suggerim que la institució convocant tingui uns criteris d'avaluació prou clars i transparents. Això ajudarà a aconseguir un procés d'avaluació sistematitzat i a oferir un comentari breu a les persones sol·licitants en poc temps.

Per aprofundir es pot consultar:

Fase 2. > 2.1 Comissions avaluadores.

Fase 3. > 3.2 Compensacions a l'esforç de participació.

Què passa amb els marcs legals que de vegades m'impedeixen fer allò que vull?

La justícia o les lleis que defineixen els marcs legals de la nostra pràctica no sempre són cuidades ni molt menys feministes, tampoc acostumen a tenir en compte l'accessibilitat. En aquest sentit, la voluntat institucional per buscar esclatxes per on esquivar les dificultats és una gran eina per donar accés a artistes històricament infrarepresentats.

Per aprofundir es pot consultar:

Fase 1. > 1.2 Accés a la inscripció.

I si malgrat tot no he aconseguit una convocatòria justa i cuidada?

Històricament, les entitats culturals han estat travessades per la societat patriarcal, racista i capacitista en què vivim. Prendre consciència d'aquest model heretat i moltes vegades reproduït a través del sistema de convocatòries és important per qüestionar-ne les regles amb criteris d'equitat i d'accessibilitat, i crear així oportunitats professionals reals. Per tant, abans d'oferir una convocatòria et recomanem contestar les preguntes següents:

1. L'equip redactor és prou heterogeni per crear bases cuidades, sostenibles i accessibles?
2. Què oferiré i quina feina demanaré a canvi? Detalleu totes les tasques que s'esperen de les persones candidates abans d'avaluar si això es compensa prou amb la dotació.

Preguntes freqüents

3. Aquesta convocatòria promou la creació lliure o condiona els llenguatges i processos artístics a determinats temes, espais, etc.?
4. El procés d'aplicació facilita la participació d'artistes en diferents etapes de la carrera; d'identitats i corporalitats diverses; amb diferents accessos a recursos tecnològics, etc.?
5. Els col·lectius d'artistes també se sentiran motivats a participar-hi?
6. Quant de temps creus que prendrà a una persona postulant completar aquest procés, des de l'elaboració d'un projecte que s'adeqüi a la convocatòria fins a finalitzar el procés de postulació?
7. Què és important que les persones creadores tinguin en compte a l'hora d'adaptar els projectes a aquesta convocatòria? Intenta definir els criteris de selecció tan detalladament com sigui possible.
8. Qui avaluarà la convocatòria? És un equip heterogeni amb relació a identitats i corporalitats no hegemòniques?

Guia per a unes Convocatòries Cuidades

Edita

PAAC - Plataforma Assembleària d'Artistes de Catalunya

Amb el suport de:

Ajuntament de Barcelona
- Institut de cultura de Barcelona
Generalitat de Catalunya
- Departament de Cultura
Diputació de Barcelona

Projecte d'investigació

LICC - Laboratorio de ideas para convocatorias cuidadas.

Grup format per Tau Luna Acosta, Paula Bruna, Natalia Carminati i Rosa Lendínez.

Amb la col·laboració de:

Projecte d'investigació "La cultura no es una autopista. Los museos podrían ser jardines".
Grup coordinat per Lucía Egaña i Giuliana Racco, amb l'assessoria permanent de Sally Fenaux Barleycorn, Francisco Godoy, Tjasa Kancler, Silvia Albert Sopale i Helena Vinent.

Finançat per:

- Projecte DIES (Dispositius d'activació artística i espais digitals). Impulsat per Idensitat, Casa Planas, Le BBB Centre d'Art, La Escocesa i Universitat

de Barcelona (Grup de Recerca IMARTE).

- Santa Mònica
- PAAC

Publicació

Coordinació

Natalia Carminati
Marina Planella López
Silvia Renda

Textos

LICC (Tau Luna Acosta, Paula Bruna, Natalia Carminati i Rosa Lendínez).
Lucia Egaña i Giuliana Racco
PAAC

Correccions i traduccions

Marina Planella López

Imatge de portada

TuThuy (via Pixabay)

Mems

Silvia Renda i Erica Volpini
Cortesía de:
memesdelartisteo àlies
@choyarchischa,
@memes.arteducación,
Cem A. àlies @freeze_magazine,
Felden Krisis àlies
@somatic_based_content_only.

Disseny gràfic

Silvia Renda

Impressió

Tecnoart, Barcelona

Agraïments

Participants de l'enquesta
anònima dirigida a creadores
de la comunitat artística
de Barcelona, Mallorca i
Tolosa de Llenguadoc.

Participants de les sessions
de treball grupals amb
artistes i entitats:

Tau Luna Acosta, Sara Agudo,
Casa Planas, Clara Aguilar,
Paula Bruna, Rosa Brugat,
Natalia Carminati, Roser
Colomar, Mariantònia Crespi,
Eva Debrececi, Veronique Deit,
Donquiles, Duae Collective,
Lucía Egaña, Agustina Fioretti,
HablaRenarte, Berta Ibañez,
Idensitat, Flavia Introzzi,
Carlos Izquierdo, Galaxxia,
Gentrificación Acción, Marcia
Jadue, La Escocesa, Le BBB
Centre d'Art, Lola Lasurt, Rosa
Lendínez, Violeta Mayoral, PAAC,
Paola Pardo, Pli-é Collective,
Delfina Rabá, Thilleli Rahmoun,
Mònica Ruis Revuelta, Aeren
Sánchez, Martine Viale, Claudia
Vives-Fierro, Sala d'Art Jove.

Barcelona, desembre de 2023

Dipòsit legal

DL B 22045-2023

Amb el suport de:

Aquesta publicació està sota una llicència Creative Commons
Atribució-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional
(CC BY-NC-SA 4.0 Deed)

PAAC - Plataforma Assembleària d'Artistes de Catalunya
C/Emilia Coranty, 16
08018 Barcelona

Comparteix la guia:
paac.cat/i/convocatories-cuidades

